

Ingyenfüzet: „A gyümölcsfák és cserjék szaporítása.“

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu“ Országos Földművelésügyi
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P Félévre 4 P
Negyedévre 2 P

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 47. szám.

Vasárnap, november 20.

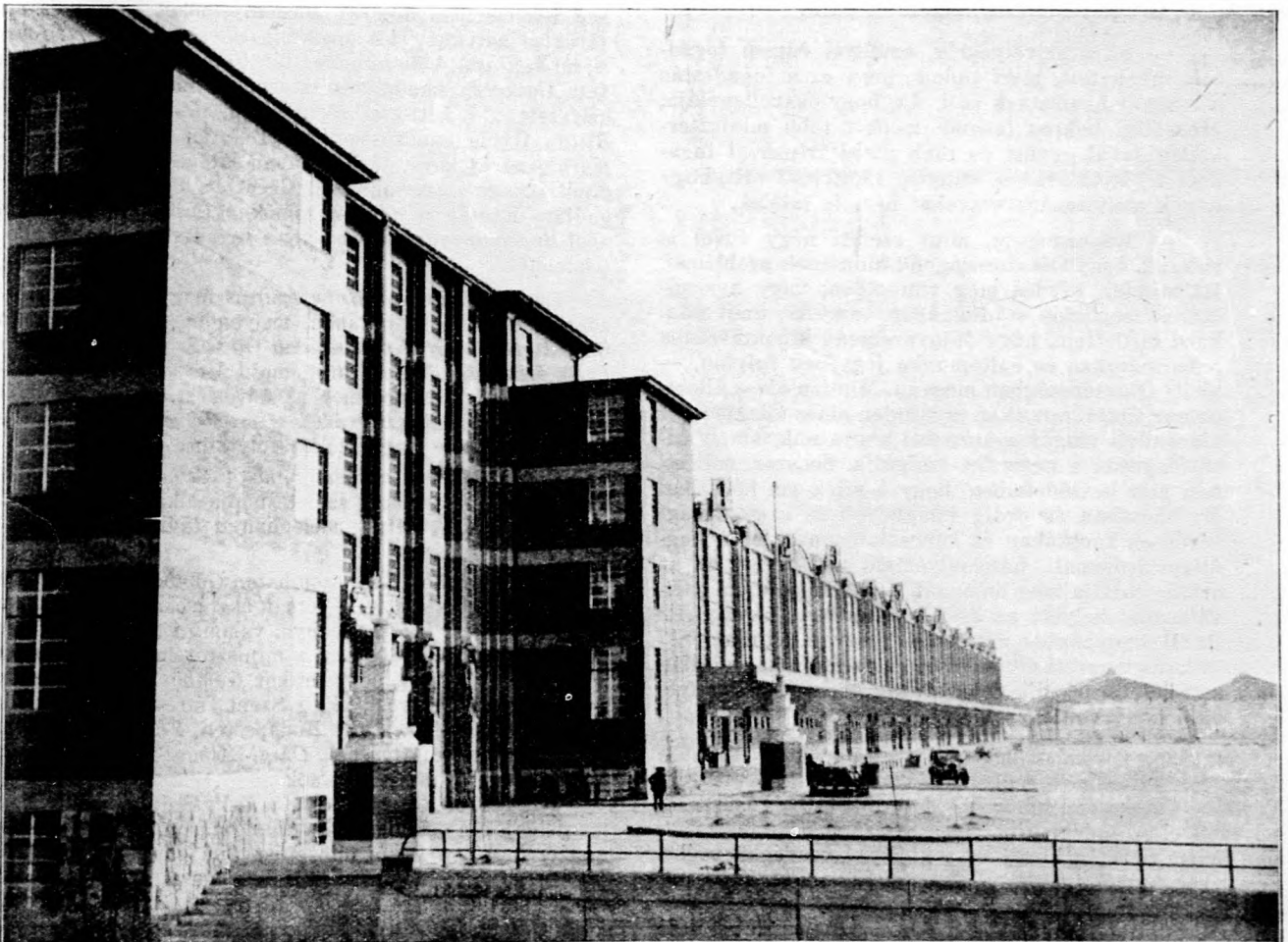
Gömbös miniszterelnök Rómában.

Gömbös Gyula miniszterelnök — mint már röviden jelentettük — november hó 8-án, kedden este háromnegyed nyolc órakor, Rómába utazott. A miniszterelnök kíséretében utazott Apor Gábor báró követségi tanácsos, Winckler István miniszteri tanácsos és Thierry Herbert követségi titkár. A miniszterelnökkel együtt utazott Colonna herceg olasz követ is.

A déli pályaudvar előcsarnoka megtelt a politikai élet kiválóságaival és nagyszámu érdeklődő közönséggel. A vonat indulásakor a képviselők és a közönség kalaplengetve kiáltották Gömbös Gyula felé:

— *Isten segítse! Éljen a vezér!*

A miniszterelnök karját felemelve köszönte meg az üdvözlést, majd a vonat kigördült a csarnok alól.

Budapest székesfőváros új Nagyvásárcsarnoka a Soroksári-uton.

Gömbös Gyula miniszterelnök és kísérete másnap, szerdán reggel fél nyolc órakor érkezett meg az olasz határra, ahol a *postumiai* pályaudvaron a helyi hatóságok képviselői ünnepélyesen fogadták. Körülbelül félórás tartózkodás után a vonat folytatta útját *Trieszt* felé, ahová délelőtt fél tizkor érkezett meg. Itt hatalmas tömeg gyűlt össze, melynek élén a helyi hatóságok vezetői üdvözölték a magyar miniszterelnököt. Ezután Gömbös Gyula és kísérete átszállott abba a különvonatba, melyet *Mussolini* olasz miniszterelnök utasítására az olasz államvasut bocsátott rendelkezésére. A vonat indulása előtt Gömbös Gyula kocsijában fogadta az olasz újságírókat és nagy elragadtatással nyilatkozott *Mussoliniról* és egész Olaszországról.

Este háromnegyed kilenckor robogott be a különvonat a római pályaudvarra, melyet erre az alkalomra zászlódiszbe öltöztettek. A pályaudvar disztermében várakozott *Mussolini* miniszterelnök, *Boncompagni* herceg, Róma kormányzója, *Gazerra* tábornok, *Balbo* tábornok, *Rossoni* miniszterelnökségi államtitkár, *Hóry* és *Barcza* magyar követek. A pályaudvar környékét olyan hatalmas tömeg lepte el, hogy csak kordonnal lehetett a rendet fenntartani. Amikor a vonat megállt, az összegyűlt előkelőségek kar-emeléssel üdvözölték az érkező vendégeket. Gömbös Gyula egyenesen a diszterembe ment. *Mussolini* elébe sietett és közvetlen hangon szívélyesen üdvözölte. Pár percig tartott ez a szívélyes beszélgetés. Ezután Gömbös Gyula a lelkes tömeg éljenzése közben *Hóry* András magyar követtel autóbá szállott és a magyar követség palotájához robogott, ahol római tartózkodása alatt lakott. Este 11 órakor Gömbös Gyula fogadta a budapesti lapok *Rómába* küldött tudósítóit és a következő nyilatkozatot tette:

— Az a szívélyesség, amellyel engem fogadtak, meghatott, mert tudom, hogy ez a fogadtatás a magyar nemzetnek szól. Az, hogy őexcellenciája, *Mussolini* bokros teendői mellett több miniszterkollégájával együtt és több dignitáriusával fogadott a pályaudvaron, annyira lekötő volt, hogy ennek méltatására szavakat nem is találok.

— Benyomáson, mint ezelőtt négy évvel is volt, az, hogy Olaszországnak nincsenek problémái. Itt minden kérdés meg van oldva, vagy a rendszeres megoldás stádiumában van. Az, amit odahaza hirdettem, hogy Magyarország kibontakozása a harmónikus és építőmunka jegyében folyjon, — az itt Olaszországban megvan. Minden olasz állampolgár tudja, mit akar és minden olasz állampolgár alárendeli magát a központi akaratnak, amely kizárólagosan a nemzetet szolgálja. Sokszor említettem már beszédeimben, hogy a világ ma káoszban él; káoszban és pedig világnézeti és a gazdasági kérdések káoszában és kapcsolatosan ezzel a megállapítással hangsúlyoztam azt, hogy az az ország találja meg önmagát legelőbb, amely a szétválasztás helyett az összekötő erőket fokozza. Ez itt Olaszországban mindenütt megvan. Itt mindenki tudatos nemzeti életet él és ez az élete harmónikusan beilleszkedik Olaszország nemzeti céljai felé való vonalvezetésekbe.

Másnap, november hó 10-én, esütörtökön Gömbös Gyula miniszterelnök reggel kilenc órakor kíséretével a *Névtelen Katona* emlékművéhez hajtatott és babérkoszorut helyezett el az emlékműre. Innen a királyi palotába ment, ahol beirta nevét a király és a királyné vendégkönyvébe. Fél tizkor Gömbös Gyula a *Palazzo Venezia*ba hajtatott, ahol *Mussolini* miniszterelnökkel közel kétórás tanácskozást folytatott. A tanácskozás végén *Mussolini* az olasz király nevében átnyújtotta a miniszterelnöknek a *Szent Mór és Lázár-rend nagykeresztjét, a legnagyobb olasz kitüntetését.*

Az olasz és magyar miniszterelnökök tanácskozásáról a következő hivatalos közleményt adták ki:—

Mussolini olasz miniszterelnök délután fogadta Gömbös Gyula magyar miniszterelnököt és együtt vizsgálat tárgyává tették az általános politikai helyzetet és a két országot különösen érdeklő kérdéseket. Megtárgyalták továbbá a fennálló gazdasági kapcsolatok további fejlesztésének lehetőségeit. Megállapították nézeteik teljes egyöntetűségét és erre vonatkozóan újra leszögezték azt a szándékukat, hogy folytatni és fejleszteni kívánják a két kormány által eddig országaik kölcsönös és teljes megegyezésére követett politikát.

Gömbös Gyula a *Mussolinival* folytatott tanácskozás után látogatást tett a *légügyi minisztériumban*, ahol *Balbo* miniszter fogadta és kalauzolta. A délután folyamán Gömbös Gyula miniszterelnök *Balbo* légügyi miniszter kíséretében a *campidogla*i repülőteret nézte meg. Öt órakor fogadta *Suvich* olasz külügyi államtitkárt, akivel gazdasági kérdésekről tárgyalt. Ezután a magyar miniszterelnök meglátogatta a fascizmus tizesztendő évfordulója alkalmából rendezett *kiállítás*t. Este 7 órakor Gömbös Gyula a magyar követségen fogadta *Mussolini* látogatását. Este 9 órakor *Mussolini* miniszterelnök diszbedet adott Gömbös Gyula tiszteletére az *Excelsior*-szállóban. Az ebéden *Mussolini* és Gömbös Gyula pohárköszöntöket mondtak.

November hó 11-én, pénteken Gömbös Gyula miniszterelnök résztvett az olasz király születésnapja alkalmából rendezett káprázatos katonai diszszemlén. Az olasz közönség felismerte a magyar kormányelnököt s *ezer és ezer torokból harsant fel a spontán, lelkes üdvözlés meg-megújuló kiáltása*. A diszszemle után Gömbös Gyula látogatást tett *Gazerra* hadügyminiszternél, majd babérkoszorut helyezett el a *Littorio* repülőterén, *Endresz György* és *Bittay* Gyula emlékoszlopán. Délután a miniszterelnök *Hóry* András követ társaságában látogatást tett a *Collegium Hungaricum*-ban, ahol *Gerevich* Tibor igazgató fogadta. Ezután a miniszterelnök a *Capitolium*hoz ment, ahol *Boncompagni* herceg fényes fogadtatást és teát adott tiszteletére.

Este fél 9 órakor *Hóry* András magyar követ estélyt adott a követségi palotában, melyen megjelent *Mussolini* miniszterelnök is. Az estebéden Gömbös Gyula miniszterelnök felköszöntötte a *Ducet*, majd *Mussolini* néhány közvetlen szóval köszönte meg az üdvözlést. *Mussolini mintegy három óra hosszat időzött a magyar követségen és hosszú bizalmas megbeszélést folytatott Gömbössel.*

Gömbös Gyula miniszterelnök *Viktor Emánuel* olasz királyt hatvanharmadik születésnapja alkalmából táviratilag üdvözölte. A király megleghangu táviratban köszönte meg az üdvözlést.

November hó 12-én, szombaton Gömbös Gyula miniszterelnök megtekintette a római ásatásokat. Fél kettőkor *Apponyi* Albert gróf és leánya, valamint *Szterényi* József báró reggelin jelentek meg a miniszterelnöknél a magyar követségen. Délután négy órakor Gömbös Gyula meglátogatta *Sincero* bitorost, aki a *Szent Imre-ünnepségek* idején mint pápai követ járt Budapesten. Fél ötkor a máltai lovagrend nagymesterénél, *Chigi Albani*-nál tett látogatást a magyar miniszterelnök.

Fél hétkor Gömbös Gyula a *Vatikánba* ment, hogy megjelenjék a pápai magánkihallgatáson. A magyar miniszterelnököt a festői öltözetű svájci gárda élén a pápai főudvarmester fogadta és felvezette a pápa könyvtárszobájába. *Mintegy félóráig tartott a kihallgatás, mely után Öszentsége áldását adta reá, kíséretére és az egész magyar nemzetre.* Ezután a miniszterelnök látogatást tett *Paceli* bitoros-államtitkárnál, aki később a vatikáni magyar követségen viszonozta a látogatást.

Este nyolc órakor *Barcza* György vatikáni követ és felesége ebédet adtak *Gömbös* Gyula tiszteletére, melyen résztvett *Paceli* bíboros-államtitkár is. Az ebéd után, este fél tizenkettőkor, *Gömbös* Gyula miniszterelnök és kísérete Mussolini miniszterelnök különvonatán Rómából elutazott *Pisa* felé, hogy látogatást tegyen az olasz királynál. A római pályaudvaron a miniszterelnök bucsuztatására magasrangú funkcionáriusok és nagyszámu lelkes közönség jelentek meg. Amikor a vonat elindult, a közönség hármás „Eja, eja, alala” kiáltással bucsuzott a magyar miniszterelnöktől.

Gömbös Gyula miniszterelnök és kísérete november hó 13-án, vasárnap reggel öt órakor érkezett meg *Pisába*. A miniszterelnök nem szállott ki a vonatból, amely a pályaudvaron maradt. Fél tizenegy órakor királyi koronával ékesített autó gördült a pályaudvar elé és abból *Di Raimondi* ezredes, a király szárnysegéde szállott ki. Ő jött a magyar miniszterelnökért, hogy a királyhoz kísérelje. Háromnegyed tizenegykor a miniszterelnököt és kíséretét vivő négy autó a *sanrossorei* királyi kastély elé ért. Az olasz király dolgozószobájában fogadta *Gömbös* Gyulát és a kihallgatás rendkívül szívélyes keretek között másfél óra hosszat tartott. A kihallgatás végén megjelent a király dolgozószobájában a királyné is, akinek férje bemutatatta *Gömbös* Gyulát. A másfél órás kihallgatás után villásreggelit szolgáltak fel a kastély nagy ebédlőjében, melyen a miniszterelnök kísérete is résztvett. A villásreggeli után *Gömbös* Gyula és kísérete megtekintette *Pisát*, majd fél kettőkor vonatra szállott, hogy visszatérjen *Budapestre*.

Este fél tizenegykor érkezett a különvonat a határ-állomásra, *Pustumiába*, ahol a miniszterelnök átszállott a magyar termeskoesiba, melyet a menetrendszerű *Róma-budapesti gyorsvonathoz* csatoltak. *Postumiában* felszállott a vonatra *Sztranyavszky* Sándor, a Nemzeti Egység pártjának elnöke és *Antal* István sajtófőnök, akik tájékoztatták a miniszterelnököt a távolléte alatt lefolyt eseményekről. *Nagykanizsán* *Hóman* Bálint kultuszminiszter és *Marton* Béla képviselő szállottak fel a vonatra. Székesfehérváron *Gömbös* Gyula nagy beszédet intézett az összegyűlt tömeghez. Itt *Keresztes-Fischer* Ferenc belügyminiszter szállott fel a vonatba, mely a budapesti Déli-pályaudvaron tíz órakor érkezett be. A felékesített pályaudvaron a kormány és a főváros képviselői, képviselők, a TESz küldöttsége és rengeteg érdeklődő fogadta az érkező miniszterelnököt és hatalmas éljennel köszöntötték. *Róday* Gedeon gróf a TESz nevében üdvözölte *Gömbös* Gyulát, aki a következőket mondotta:

— Meghatottan állok itt előttetek és ez a meghatottság kísért egész olaszországi utamon. Tudom, hogy az egész magyar nemzet figyelt a munkámra. Ott künn nem egy magyar ember voltam, hanem az egész magyar nép képviselője. Ez a tudat adott erőt nekem ahhoz, hogy önérzettel képviseljem ügyünket.

— Elmentem ahhoz a nemzethez, amely mindig istápolta a magyar ügyet. Elmentem leróni hálánkat és elmentem őszintén feltárni helyzetünket, hogy együtt keressük a megoldást. Visszatéremkor átlépve a határt, önérzet fogott el, hogy feladatomat megoldottam.

— Most csak annyit mondhatok, hogy ezekben a nehéz időkben nem széthúzásra, nem ellenzéki ségre van szükség. Ahhoz, hogy eredményeket érjünk el, az összetartó erőket kell összefogni. Ha mindenki összefog, akkor hihetünk a magyar jövőben!

Pereckig tartó éljenzés fogadta *Gömbös* Gyula szavait, majd a miniszterelnök autóba szállott és elhagyta a pályaudvart. A miniszterelnök utjának eredményéről a képviselőházban számol be.

Huszár Aladár dr. Budapest új főpolgármestere.

November hó 15-én kezdődött meg a hadsereg borellátása.

A bort husz filléres áron vásárolják.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete legutóbb tartott igazgatóválasztmányi ülésén *Kosinszky* Viktor elnök az új kormányelnökre vetett bizalmát hangoztatta, majd pedig az új földművelésügyi minisztert, *Kállay* Miklóst üdvözölte az igazgatóválasztmány nevében. *Baross* Endre dr. egyesületi igazgató jelentést tett a hadseregnek borral való ellátásáról, amely november 15-én kezdődött meg. A hadsereg közvetlenül a termelőtől szerzi be borszükségletét huszfilléres megszabott áron. Az igazgatóválasztmány a borfogyasztási adó teljes eltörlése mellett tört ismét lándzsát.

Intézkedések a szérumárok letörésére.

A gazdák már régen panaszkodnak az állati ojtóanyagokat gyártó vállalatok árpolitikája ellen. A beavatkozásra eddig kevés lehetőség volt, mert kifelé a gyárak nincsenek kartelben, azonban mégis egységés árpolitikát folytatnak. A földművelési minisztérium most olyan intézkedéseket fogantatott, amelyeknek a nyomán a szérumpiacon lényegesen megváltozik a helyzet. Nevezetesen a minisztérium november 15-iki hatállyal életbe léptette az új állategészségügyi törvény egyes rendelkezéseit.

Az életbe léptetett rendelkezések következtében a földművelési miniszternek joga lesz az állatorvoslásban használt bakteriológiai termésetű oltó és diagnosztikai szerek, valamint az állatok irtására használt bakteriológiai szerek legmagasabb árát megállapítani, illetőleg az ár megállapítása iránt intézkedni. A szerek gyártására és forgalombahozatalára jogosító engedély, amennyiben azt fontos egészségügyi érdek szükségessé teszi, kártalanítás nélkül visszavonható. A követelhető legmagasabb árakat a földművelési minisztérium szakbizottság meghallgatása alapján fogja megállapítani. Ez az árvéleményező bizottság öt tagból alakul, akiket a földművelési minisztérium nevez ki. Az árakat a földművelési minisztériumi szakbizottság meghallgatása legyen. A bizottság a szerek gyártót meghallgatja, hogy módot adjon részükre gyártási költségeikről és árkalkulációjukról való tájékoztatásra. Ezekre nézve ezek a vállalatok felvilágosítást is tartoznak adni a bizottságnak, amely megidézheti őket. Ha a felhívásnak nem tennének eleget, akkor a bizottság meghallgatásuk nélkül dönt.

Egészen bizonyos, hogy a szérumáaraknak most biztosított felülvizsgálati lehetősége és a követelhető legmagasabb árak megállapítása olyan fegyvernek fog bizonyulni, ami nem tévesztí hatását. Remélni lehet tehát, hogy rövidesen nálunk is csökkenni fognak a gazdaságok szempontjából egyre nagyobb fontossággal bíró oltóanyagok árai s hozzájárulnak a velünk versenyző agrárállamokban érvényben levő árakhoz.

Gyűjtsünk új előfizetőket a „Vasárnap” részére

Husz új falut épít fel a kormány.

Hóman Bálint kultuszminiszter programbeszède Székesfehérváron.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök, mint ismeretes, lemondott székesfehérvári mandátumáról. A város közönsége a képviselőséget Hóman Bálint közoktatásügyi miniszternek ajánlotta fel, akivel szemben fellépett keresztény ellenzéki programmal Friedrich István. A választás november hó 20-án, vasárnap lesz. Az ajánlólevelet már benyújtották; a kultuszminiszter ajánlólevelét 5574, Friedrich Istvánét 2356 választó irta alá.

Hóman Bálint kultuszminiszter néhány napot a választókerületben töltött és sorra látogatta a gazdák, az iparosok és a kereskedők szervezeteit és mindenütt lelkes bizakodással fogadták. A kultuszminiszter november hó 13-án, vaárnap délelőtt mondotta el programbeszédét a Szent István-teremben, délután pedig a város nyolc különböző pontján beszélt a választóközönséghez. Hóman Bálint támogatására Kállay Miklós földmivelésügyi miniszteren kívül tizenhét egypárti képviselő utazott le Székesfehérvárra, köztük Schandl Károly ny. államtitkár és Petri Pál államtitkár.

A kultuszminiszter programbeszédében azt hangsúlyozta, hogy a kormány politikája a nemzeti erőközfogását fogja megvalósítani. Ugyanazt a politikát, amit Szent István hirdetett és amit a város nagyevü püspöke Prohászka Ottokár vallott. *A nemzeti egységet csak a magyar lélek újjászületésével tudjuk megteremteni.* Ezt hirdeti Gömbös Gyula és ezt hirdette korunk legkiválóbb politikusa: Mussolini is. Nem hánytorgatjuk a mult hibáit. Előre nézünk és legfőbb gondunk a pengő értékének biz-

tosítása s az államháztartás egyensúlyának fenntartása. Nem inflációt és nem általános moratóriumot akarunk, hanem komoly, reális munkát. Folyik a kartelek felosztása, sor kerül a kontárkérdés rendezésére és készen van az építőipari törvénytervezet. A kisipari hitel kérdésében is megtettük az előkészítő munkálatokat és tető alá hozzuk a hadirokkantak és árvák ügyét. A pénzügyminiszter új adó- és illetékrendszert léptet életbe, amely igazságosabb és arányosabb lesz az ediginél. Már a legközelebbi napokban megjelenik a rendelet, amely a kereseti adókra kivetett szükségadónál létminimumot állapít meg. Megszüntetjük az álláshalmozást, kiirtjuk a panamákat és ebben ő fog előljárni.

Lelkes taps fogadta Hóman Bálint szavait, majd Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter beszélt.

— Tíz órát tanácskoztam legutóbb az igazságügyminiszterrel — mondta — és bejelentettem, hogy törvényjavaslat kerül rövidesen a Ház elé, megkezdődik a kormány telepítési politikájának végrehajtása és husz új falut építünk fel. A néphez szent komolysággal kell közeledni, mert a népnek hazudni, a népet ámitani a legbecstelenebb dolog a világon. Az a törekvésünk, hogy a nyolcszázhatvanmillió költséget hetszázötvenmillióra építsük le.

Nagy Emil, a következő felszólaló, éles támadást intézett Friedrich István ellen, akit a szeretetreméltó politikai szélhámosok mintaképének nevezett.

Nagy Emil beszéde után Dési Géza és Szilágyi Lajos egypárti képviselők szólaltak fel, majd Jungblut Ferenc kigazda és Süveges István ipartestületi elnök üdvözölték Hóman Bálintot.

Hóman kultuszminiszter a délután folyamán még nyolc helyen beszélt.

A jövő az egész világon a szövetkezeteké!

A Szövetkezetek Szövetsége évi közgyűlése.

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége november hó 10-én tartotta közgyűlését Budapesten. A közgyűlést Majláth József gróf elnök nyitotta meg és kérte Kállay Miklós földmivelésügyi minisztert, tolmácsolja Gömbös Gyula miniszterelnök és az egész kormány előtt a magyar szövetkezetek összességének őszinte bizalmát és ragaszkodását.

Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter emelkedett ezután szólásra és többek között a következőket mondotta:

— Ma mintha állna ebben az országban a szövetkezeti mozgalom. Ezt az állapotot azonban nem lehet úgy tekinteni, mint egy irányzat pihenését, lefelé haladását, vagy szünetelését. Én inkább úgy tekintem ezt, mint egy várakozási állapotot abban a nagy forrongásban, amely a világ eszmei, a világ gazdasági problémái körül szerte Európában és hazánkban is mutatkozik.

— Eljöhét az az idő, amikor a szövetkezeti gondolatra vár az a feladat, hogy megmentse a kapitalista gondolatot és megmentse a komercialis gondolatot a polgári eszme számára. Azért szerepel ez a gondolat a nemzeti munka-programmban. Igenis, az önségely, a szövetkezeti gondolat alapján kiépíthetőnek látjuk gazdasági rendünket is bizonyos vonatkozásban. Nem akarok olyan intézményeket, amelyeket az szükségesség hív létre, de azokat az intézményeket, amelyeket a szükség teremt meg, minden erővel, minden más szempontot félretéve támogatni fogom. Nem forszirozom a szövetkezetek megalakítását, de ahol az élet meg akarja alakítani, ott elgáncsolni nem

engedem és minden erővel, minden eszközzel annak a támogatására leszek.

— Abban a nemzetközi kereskedelmi forgalomban, amely ma kialakulóban van, a szövetkezeti mozgalom elhelyezkedésének új és eddig még nem ismert lehetőségei következnek. Az egyik ország felvevőköreinek a közeledése a másik ország termelőihez nemsokára már el sem lesz képzelhető anélkül, hogy ezeknek az országoknak a fogyasztási szövetkezetei fel ne vegyék a kapcsolatot a más országok termelő szövetkezeteivel. Elképzelhetetlen, hogy más uton tudnánk egymással szóbaállni és elképzelhetetlen, hogy más uton tudnánk lerombolni azokat az akadályokat, amelyek fennállnak egyik ország áruja és a másik ország vevője és végeredményben fennállnak az egyik ország lelke és a másik ország lelke között. Nagy perspektívát látok a szövetkezeti gondolatban és ennek a kimunkálásában benne a szövetkezeti mozgalom hívei mindig hűséges munkatársat fognak látni.

Lelkes éljenzés fogadta Kállay Miklós miniszter beszédét, amely után Kuncz Ödön dr. egyetemi tanár, ügyvezető-alelnök számolt be a szövetség mult esztendei munkásságáról.

A szövetség évi jelentéséhez Schandl Károly dr. nyug. államtitkár, az OKH alelnök-vezérigazgatója szólalt fel, rámutatva arra, hogy a Népszövetség által életrehívott nemzetközi szövetkezeti bizottság, amelynek magyar részről a tagja, a magyar agrárszövetkezetek értékesítő munkáját állítja követendő példaképpen a többi országok

Ha majd ön is rájön,
mit tud az „IGMÁNDI”
Alkalmadán csak,
azt fogja használni!

Ha Igmándi
keserűvizét
használja
szívbeteg
kórára!

Hasznos tudni,

hogy a derűs hangulat, a jó közérzés mindig a gyomor és belek kifogástalan működésétől függ

**Szorulásban szenvedőknél,
emésztési hiányoknál pedig
Schmidthauer természetes**

Igmándi

**keserűvize válik be
legjobban**

szövetkezetei elé. A jövő az egész világon a szövetkezeteké. A szövetkezeti táborba tartozó ötmillió magyar polgár nem kedvezéseket, hanem egyenlő elbánást, igazságot és megbecsülést követel a magyar szövetkezeti mozgalom számára. Nem a szövetkezetek vették igénybe az állam segítő tevékenységét, hanem megfordítva: a szövetkezetek álltak az állam rendelkezésére, amikor ezt az ötmillió magyar embert az állam a termelés és fogyasztás terén erőhöz akarta juttatni. Ha Magyarország tetterős miniszterelnöke a szövetkezeti mozgalom kifejtését is zászlajára írta, ezzel csak arról tett tanuságot, hogy ismeri az idők szavát és nemcsak a trianoni nemzetnek, hanem nagy Magyarországnak akar a vezére lenni. A miniszterelnökkel átbizélte a közel jövő szövetkezeti programját, amelyben bizvást bízhatik az az ötmillió magyar, aki a szövetkezés-től várja a szebb és jobb jövőt.

A közgyűlés ezután a szövetség által előterjesztett évi jelentést egyhanguan elfogadta.

Balogh Elemér felsőházi tag, a Hangya vezérigazgatója, a kormány nemzeti munkatervének szövetkezeti,

gazdasági és pénzügyi vonatkozású célkitűzéseivel foglalkozott. A mai gazdasági helyzet új feladatok elé állítja a magyar szövetkezeti mozgalmat és ez: a mezőgazdasági és ipari termelés és értékesítés megszervezése. Nagy mulasztás, hogy a falut magára hagyják bájaiával, mert az ország a faluval áll, vagy bukik. A fordulat beállott. A kormány programja kielégítette a hozzáfűzött várakozásokat, a szövetkezeti tábor örömel üdvözlö az új vezéréket s felajánlja neki odaadó támogatását programjuk megvalósítására.

Koós Zoltán dr. felsőházi tag, a Magyar Földhitelintézet vezérigazgatója a gazdaadósságok rendezéséről tartott előadást. A gazdaadósságok végleges rendezésének ideje — mondta — még nem érkezett el, mert a gazdasági viszonyok még nem állandósultak. Véleménye szerint nem lehet mást tenni, mint a gazdák által fizetendő kamatot az eredeti kamattétel felére leszállítani, ami évi 4—5 százalékos kamatot jelent.

A közgyűlés a zárszámadások elfogadása után véget ért.

Adóügyi tájékoztató.

Szepesy Mihály dr. ügyvéd, november hó 6-án a rádióban előadást tartott az időszerű adóügyi kérdésekről. Előadását az alábbiakban közöljük:

November hónapban kell kiegyenlíteni a folyó évi negyedik negyedre járó együttes kezelésbe tartozó közadókat, vagyis azokat, amelyeket az adóhivatalok, adóügyi jegyzők beírtak. E hónapban esedékes ugyan a múlt hónapban kivetett inségjárulékok, de befizetni három egyenlő részletben kell és pedig december, január és február hó 15-ig. Késedelmes fizetés esetén a kamatot az adókra érvényes szabályok szerint számítják, nemfizetés esetén pedig épen úgy hajtják be, mint az adókat. Az adókat kamatmentesen 15-ig bezárólag lehet befizetni. Akinek akár kamatmentes, vagyis kedvezményes, akár kamatos részletfizetési kedvezménye van, az csak a havi részletet köteles befizetni, mert abban a folyó adórészlet is bennfoglaltatik. Akinek nincsen részletfizetési kedvezménye s nem tudná a negyedévi adótartozását befizetni, az kérjen idejében részletfizetési kedvezményt, még mielőtt a végrehajtási eljárást folyamatba teszik.

November hónapban indul meg a jövő évi adókvétési eljárás az úgynevezett adóösszeírással, ami abból áll, hogy a községi, illetve városi községek közreműködése mellett, a városokban s legalább 4000 lelket számláló községekben minden családfő, minden önálló keresettel bíró családtag, minden albérlő és jogi személy összeírásit iver tölti ki. A 4000 lelket nem számláló községekben az adóösszeírás három évenként történik. Mindenki a lakásán fekete, üzletben, irodájában, műhelyben, stb. zöldnyomású iver köteles kitölteni. Aki az összeírásit iver nem tudja kitölteni, annak az összeíró közeg segíteni köteles. Akinek irodája, foglalkozása a lakásán van, az csak fekete iver tartozik kitölteni.

Az összeírásit iver mindenkinek a lakására és telepére viszik, azt csak ki kell tölteni s az összeíró közegnek átadni, aki a bejegyzett adatok valódiságáról meg is győződhetik.

Az összeírásit iver kitöltését nagyon pontosan kell végezni, mert egyrészt helytelen adatok bementése, illetőleg beírása szigorú büntetést von maga után és 10.000 pengőig terjedhető bírságot az összeírásit iver kitöltésének megtagadásáért, másrészt a helyes adóztatás nagyrésztben a jó adóösszeírástól függ.

Az összeírásit iver egyes rovatainak kitöltése igen egyszerű. A vallás beírása az egyházi adó kivételéhez szükséges. A foglalkozást nem elég általánosságban megjelölni, pl. magánzó, vagy háztartásbeli, hanem ki kell tünni, hogy az összeírott félnek ténylegesen milyen jövedelemforrása vannak és miből tartja fenn magát. Meg kell jelölni a házastárs nevét, vallását s ha van, foglalkozását is. Be kell írni az önálló keresettel nem bírók neveit, s különösen figyelmet kell fordítani a születési évek pontos beírására, ami az iskola és levétkötelezettség megállapításához fontos. Ha az összeírott félnek a lakásából 1—2 szoba albérletbe van kiadva, szintén meg kell jelölni. Teljes részletességgel meg kell jelölni az összeírott fél ingatlanait, kataszteri holdakban, mivelési ágak szerint, tehát az összeírott félnek külön-külön hány hold szántója, kertje, szőlője, legelője, rétje, erdője nádasja van. A kataszteri holdakban való megjelölés igen fontos, mert a magyar, vagy kis holdakban való megjelölés állandó zavart okoz s az adózók esetleges felesleges munkát szereznek maguknak, mert könnyen megtévesztésre vezet, mert pl. vagyonszaporulatnak nézhetik. Meg kell továbbá jelölni, hogy az ingatlan saját kezelésben van-e, vagy pedig haszonbérbe van-e adva. Ha az ingatlan haszonbérbe van adva, pontosan meg kell jelölni, kinek (név lakozój), milyen terület és milyen bérösszegért. Aki ingatlant bérbevesz, annak meg kell jelölni az ingatlan tulajdonosának nevét, lakhelyét, a bérbevett terület nagyságát, a bérleti idő tartamát és bérösszegét. Akinek gazdaságában traktor, vetőgépj, vagy egyéb erőgépj van, azt szintén be kell jegyezni a löerő pontos megjelölésével. Fel kell sorolni az állatállományt részletesen, fel kell tüntetni azt is, ha valaki kutyát tart, az ebadó kivétele céljából. Akinek foglalkozásán

felül más jövedelme van, azt szintén meg kell jelölni. Így meg kell jelölni az életjáradékokat, kegydíjat, nyugdíjat, stb.

A házadó bevallása.

Ugyancsak novemberben kell a házadó kivetéséhez a bevallást elkészíteni. Az erre vonatkozó rendelkezésekről is tájékoztatni kívánom olvasóimat. A házadó bevallására szolgáló nyomtatványokat a községi előljárásnál (városi adóhivatalnál) lehet beszerezni, az előállítás költségei megtérítése ellenében. Sok helyen a bevallási nyomtatványokat ki szokták kézbesíteni, a nem kézbesítés azonban az adózót nem menti fel a bevallási kötelezettség alól. A házadóbevallási is kitöltésére kellő utbiztosítást nyújt maga a nyomtatvány, különösen annak jegyzetei.

A vallomási iv belső lapján minden egyes bérlő nevét külön fel kell tüntetni és be kell írni azt az összeget, melyet a bérelt részért, külön a lakás, külön az üzlet után a háztulajdonos akár készpénzben, akár természetben kap. Az összeg beírásánál a teljes évi bér az irányadó és pedig a novemberi negyedben fizetett bérnek egész évre való átszámításával. Adócsalásnak minősítik azonban azt, hogy ha valaki a novemberi bért leszállítja és a többi negyedre azután felemeli. Bérösszeghez kell számítani mindazt a szolgáltatást, amit a bérlő a tulajdonos helyett teljesít.

A bérből nem adott, vagy ingyen átengedett helyiségnél a megbeszült hasznosítást kell beírni.

A bevallott bérösszegért a kerthasználatért, üzletfelszerelésért, butorhasználatért, fűtésért, világításért fizetett összeget előzetesen nem szabad levonni, hanem az erre szolgáló rovatba be kell vezetni, hogy így a kivetésnél figyelembe vehetők legyenek. Így például a butorozott szobánál 30 százalékot lehet venni butorhasználatra. A bevallásba be kell venni az udvar, kapualj, kerítésnek reklám céljaira való bérbeadásából elért jövedelmeket is. Minden bérlő a bejegyzett adatok valóságát sajátkezű aláírásával igazolni tartozik és a bejegyzett adatokért ő is felelősséggel tartozik.

Ha valamely lak, vagy üzletrész üresen áll, úgy azt a bevallás jegyzet rovatában fel kell tüntetni, hogy ennek alapján, ha a következő év január haváig az nem lett bérbeadva, a helyszínelés megejtése után a házadó hivatalból törölhető legyen. A bérbeadás időpontját 15 nap alatt be kell jelenteni, de ajánlatos január havában külön is bejelenteni az üres lakásokat és kérni a törlést, mert az 1933. évi kivetésben az üres lakásokra eső adó is bentfoglaltatik.

Az adóbevallási ivben pontosan fel kell tüntetni, ha valamely ház, vagy épületrész ideiglenesen adómentes.

Aki a házadóbevallását az előírt határidőben be nem adja, a kivetés során megállapított adónak 5 százalékát, ha pedig a

bevallás beadására hozzá intézett felhívásnak a kitűzött határidőn belül nem tesz eleget, a megállapított adónak 10 százalékát írják elő bírság fejében a kivetéssel egyidejűleg. Ha azonban az adózó véletlen mulasztást az elsőfoku kivetésig, tehát december havában igazolja, úgy a bírság kivetését mellőzik. Az adó évközi változása a bírság helyesbítését vonja maga után.

A földadó kivetése.

A földadó kivetésének alapja a kataszteri birtokviszonyok, azaz igen fontos, hogy a tényleges állapotot tüntesse fel a téves kivetések elkerülése céljából is. Éppen ezért, ha valamely községben birtokrendezés történik, ha a község határára nézve változás jött létre, ha valamelyik földrészlet többé nem tárgya a földadónak, ha valamely földrészlet adókötelessé vált, ideiglenes mentességet nyert, vagy az ilyen megszünt, a művelési ághban állandó változás állott be, úgy a kataszteri adatokat ennek megfelelően helyesbítik. Így minden földrészletnél a tényleges birtokos neve, a terület nagysága, művelési ága és pedig szántó-föld, kert, rét, legelő, szőlő, erdő és nádas részletezése és minőségi osztály szerint pontosan fel van tüntetve.

Bárminemű változás a községi előljárásnál 30 napon belül az adó után számított 25 százalékos bírság terhe mellett be kell jelenteni, hogy az ennek következtében szükségessé vált helyesbítések fogantathatók legyenek.

A földadó kataszteri munkálatokban netalán becsusztott ki- számítási és bejegyzési hibákat, a felfedezés idejére való tekintet nélkül, akár hivatalból, akár a felek kérelmére mindenkor kiigazítják. Az ilyen kiigazítás az érdekelt birtokos írásbeli kérelmére történik, amelyet bármikor a községi előljárásnál (városi adóhivatalnál) be lehet nyújtani. Az erre irányuló bélyegtelen kérvényben meg kell jelölni annak a földrészletnek a helyrajzi számát, ahol a hiba, vagy tévedés előfordul, a kataszteri birtokviszonyok és a hiba mibenlétét.

Számítási hibán kívüli helye van kiigazításnak akkor, ha az adómentes földrészlet adókötelezettek közé lett sorozva, vagy egy földrészlet többször vagy hibásan lett felvéve.

Ha a tényleges birtokos s nem a bérlő, úgy véli, hogy földbirtokának kataszteri tiszta jövedelme aránytalan és igazságtalan, az illetékes pénzügyigazgatóságnál tüzetesen megindokolt kérvényben kérheti földbirtokának új osztályba sorozását. Ez az eljárás csak akkor vezethet eredményre, ha az illetékes mezőgazdasági kamara megfelelő igazolással az osztályozás aránytalanságát és igazságtalanságát a maga részéről kétségtelenül fennforgónak találja. Az új osztályba sorozási eljárásnak a költségeit abban az esetben, ha az eljárás során legalább két minőségi osztálykülönbözet nem lesz megállapítva, a kérelmező fel tartozik viselni.

A földkataszteri munkálatokról (a kataszteri birtokviszonyok kivételével) — felek kérelmére — hitelesített másolatok, vagy kivonatok adhatók ki amelyek másolási díj és okirati illeték alá esnek.

A földadót egyenként a községi közegek vetik ki. Az adózók a reájuk kivetett földadóról a minden év február havában közzétett földadó kivetési lajstromból, illetőleg az adóívvel szereznek tudomást, erről külön fizetési meghagyást nem kapnak.

Az új boletta-rendelet szerint a kisebb földtulajdonosok állami földadóját a gabonaértékesítési alaphoz kell kiegyenlíteni. A díszkert vagy park földadóját a birtokos minden esetben köteles viselni. A falusi házak virágos kertjeire azonban a kedvezmény kiterjed. A kedvezményért külön folyamodni nem kell, az összeírás hivatalból történik. *A kedvezmény csak az állami adóra terjed ki, a pótdadókat külön be kell fizetni.*

T. előfizetőinkhez!

Kérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése november hó 30-án lejár, hogy a mellékelt befizetési lappon az előfizetési díjakat hozzájuk juttatni sziveskedjenek, ne hogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

negyedévre	. 2 P
félévre	. 4 P
egész évre	. 8 P

Mutatványszámot levelezőlap-kérésre készséggel küld a
KIADÓHIVATAL
 Budapest, VIII., József-körút 5.

Készülődés a karácsonyra.

Festett és szárítás végett felfüggesztett babafejek.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház november hó 8-án, kedden tartott ülésén mentelmi ügyeket tárgyaltak.

A november hó 9-iki, szerdai ülésen folytatták a mentelmi ügyek tárgyalását, majd Lukács Béla előadó a kérvényi bizottság jelentését ismertette. Több törvényhatóságnak a hadirokkantak járadékainak fellemeléséről szóló feliratához Szedes Ferenc jelentkezett szólásra és azt indítványozta, hogy a kormány egy hónap leforgása alatt terjesszen elő törvényjavaslatot, amellyel ezeket a járulékokat lényegesen felemeli. Ebben a kérdésben nyomban pártközi megbeszélést tartottak.

Az interpellációk során Puky Endre külügyminiszter egy elhangzott felszólalásra azt válaszolta, hogy máris lépések történtek abban az irányban, hogy az aradi vértanúk megaláztatásait hazahozassanak. Éber Antal a közüzemek kérdésében terjesztett elő interpellációt, majd Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a Rico kötszergyár és az állami dohányjüvedék dobozgyárának ügyében rövid időn belül megnyugtató döntés fog történni. Dinnyés Lajos interpellációjára Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a Budapest—kecskeméti utszakas 73 kilométer hosszúságban kiépítésre kerül. Hegyügyi Kiss Pál a szigorú adóvégrehajtások miatt interpellált. Imrédy Béla pénzügyminiszter válaszában utalt arra, hogy rendeletet adott ki, mely szerint az árveréseket azokban a községekben, amelyekbe karhatalom küldetett ki, nem valamennyi hátralékkal szemben, hanem elsősorban a nagyobb adózókkal szemben, a konok nem adófizetőkkel szemben és az adófizetés ellen izgatókkal szemben kell kitűzni. Elrendelte továbbá ebben a rendeletben, hogy a zálogtárgyak őszszehordását és az árverés foganatosítását mellőzni lehet olyan hátralékkal szemben, aki egyébként fizetőképességet mutatott, akitől bizton elvárható, hogy kötelességének szigorúbb rendszabályok alkalmazása nélkül is eleget fog tenni, ha az árverés kitűzése napján nyilvánvalóan fennálló fizetési képtelensége megszűnik. Elrendelte továbbá azt is, hogy a szegényebb néposztályoknál az élelmiszer tekintetében különleges figyelemmel legyenek arra, hogy a legszükségesebb élelem meghagyassék és ne ne foglaltassék, mert az emberek megélhetését biztosítani kell. Viszont azonban azt is be kell látni, hogy esztendőkre menő élelmiszerkészletet szabadon hagyni nem lehet, mert elvégre időközben újabb befolyásokra kell számítani.

A november hó 10-iki, csütörtöki ülésen Farkas Elemér terjesztette elő határozati javaslatát, melyben azt indítványozta, hogy a kormány három hónapon belül terjesszen elő a hadirokkant-járulékok rendezése érdekében igazságos javaslatot. A javaslatot széleskörű vita követte.

A november hó 11-iki, pénteki ülésen megszavazták Farkas Elemérnek azt az indítványát, mely a kormányt arra kötelezi, hogy a rokkantkérdés méltányos és kielégítő rendezéséről három hónapon belül terjesszen törvényjavaslatot a Ház elé. Az ülésen még a kérvényi bizottság jelentését tárgyalták.

A Ház legközelebbi ülését november hó 16-án, szerdán tartja.

A kiscsoport értekezlete.

A Nemzeti Egység pártjának kiscsoportja Mayer János nyug. földművelésügyi miniszter elnöklésével összejövetelt tartott, amelyen mintegy harminc képviselő volt jelen. Mayer János elnök beszámolt a legutóbbi csoport-értekezleten a hitelkérdés tárgyában kiküldött ötös bizottságnak a kormánnyal folytatott tárgyalásairól. A jelen voltak egyhanguan azt az álláspontot foglalták el, hogy a kormány programjának a falusi nép érdekében intézkedéseket célzó pontjai megvalósítására fokozott tevékenységet fog kifejteni és minden alkalmat megragad, hogy ily értelemben az összes nemzeti erőket mozgásba hozza. Megbeszéltek a képviselők nagyatádi Szabó István szoborleplezési ünnepélyének a programját, amely november 20-án, délelőtt tizenegy órakor lesz és amelyen testületileg résztvesznek és arra az összes parlamenti pártokat meghívják. Kimondta még az értekezlet, hogy a legközelebbi pártértekezleten a hitel-, adó- és az inszpekciókban külön javaslatokkal jön a párt elé.

Huszár Aladár dr. Budapest új főpolgármestere.

A székesfőváros törvényhatósági közgyűlése november hó 8-án Huszár Aladár dr., győrmegyei főispán főpolgármesterré választotta. A választáson Huszár Aladár 147, Becsey Antal 66 és Plathy György 4 szavazatot kapott. Az új főpolgármestert küldöttség hívta meg a közgyűlés színe elé. Harsányi Eljenzs kísérette az új főpolgármestert az elnök emelvényre, ahol Huszár Aladár dr. letette a hivatali esküt, majd Sipőcz Jenő polgármester köszöntötte az új főpolgármestert. Huszár Aladár dr. beszédében többek közt a következőket mondotta:

— Az országos politikában követni kívánom vezérem, Gömbös Gyula miniszterelnök ur öccsellenciáját, aki felírta tespedéséből nemzetét, új reménységeket adott és új utakat jelölt meg. Főre nem érhető határozottsággal szeptem le magam a céltudatos, minden áldozatra kész nemzeti irányzat és a keresztény demokrácia mellett.

Huszár Aladár állásába való beiktatása után több küldöttséget fogadott.

Rendelet a rendkívüli jövedelemadó-pótlék mérsékléséről.

A hivatalos lap november 13-iki száma közli a pénzügyminiszternek az 1932. évre megállapított jövedelemadó 30 százaléknak megfelelő összegű rendkívüli jövedelemadó-pótlék mérséklése tárgyában kiadott rendeletét. A rendelet értelmében minden oly esetben, amikor az 1932. évi jövedelemadókivetés alapjául szolgált meghatározott összegű jövedelmek, mint a hasznbérék, házbérék, szolgálati illetmények, stb., az adózótól független körülmények folytán legalább tíz százalékkal tartósan csökkentek, a rendkívüli jövedelemadó-pótléknak a jövedelemcsökkenése bekövetkeztekor még esedékessé nem vált része mérsékelhető. A mérséklésre irányuló kérelmeket a jövedelemcsökkenés igazolására szolgáló bizonyítékok csatolásával az illetékes községi előljárásművelő (városi adóhivatalnál) a mérséklésre indokul szolgáló jövedelemcsökkenést követő 15 nap alatt kell előterjeszteni.

Schandl Károly dr. beszámolója.

Schandl Károly dr., a devecseri kerület országgyűlési képviselője, Adorjánháza és Dabrony községekben tartott legutóbbi beszámolót. A gazdasági kérdések ismertetése után azt fejtegette, hogy a miniszterelnök lenyűgöztetett tetteje biztosított arra, hogy sikerül a nemzetet egységbe forrasztani, hogy a külföldi javulásba a mi országunk is bekapcsolódhassék.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Amerika új elnöke: Roosevelt. November hó 8-án választották meg Amerikában az elnökválasztó választókat, akik majd januárban négy évre megválasztják az Unió új elnökét. A köztársasági párt Hoovert, a mostani elnököt, a demokrata-párt pedig Franklin Roosevelt-et, Newyork állam kormányzó-ját jelölte. A választásokon egyszerűsággal megválasztották az új képviselőház tagjait és az összes államok új kormányzóit. A választásokon 453:78 arányban Roosevelt győzött. Az elnökválasztók kijelölése után maga a januári elnökválasztás már csak formalitás, minthogy az elnökválasztók határozata megbízatás alapján szavaznak ez alkalommal. Az ötven esztendő Roosevelt, az új elnök, félig nyomorék. Harminc évvel ezelőtt gyermekparalízis támadta meg és lábait megbénultak, úgy, hogy csak mankón tud járni. Szellemileg azonban friss, meglepően mozgékony és energikus egyéniség.

Gömbös, a Népszövetség fővárosában november hó 10-ére virradó éjszakán véres zavargások voltak. A zavargás előzménye az a gyűlés volt, melyet egy polgári párt hívott össze. A szociálista és kommunista felizgatott csoportok azonban megakarták akadályozni a gyűlés megtartását, fenyegetően léptek fel a rendőrséggel szemben, úgy, hogy katonaságot kellett kivezényelni. A tömeg a kivezényelt századot is megtámadta, sok katonának elvették a fegyverét és darabokra törték. Végre is a parancsnokló tiszt sortízet vezényelt. Összesen száz puskalövést és harminc gépfegyverlövést adtak le. Ti-

Roosevelt, az Északamerikai Egyesült Államok új elnöke.

zenőt tüntető meghalt és sokan megsebesültek. A katonák közül huszonkettő sebesült meg a bántalmazások folytán. A zavargás értelmi szerzőjét, Nicole szocialista vezért letartóztatták. A hatóságok minden intézkedést megtettek, hogy elejét vegyék további összecsapásoknak.

Rothermere lord legutóbb lapjában hosszabb cikkben foglalkozott az újabb háborús veszedelemmel. *Soha nem mutatott Európa térképe olyan sok vitás területet*, mint ma, írja a lord cikkében. Soha nem voltak államok olyan erősen felkészülve a mérszálásra, mint manapság. A háborús félelmet a békeszerződések okozzák, amelyek sok esetben hasonló helyzeteket teremtettek azokhoz, amelyek már a múltban is háborúhoz vezettek. Mussolini mondotta, hogy egyetlen békeszerződés sem tartható fenn örökre. *Ugy az idő, mint a felek hangulata kedvező volna revíziós tárgyalásokra.* A Dunavölgy politikai határai és gazdasági viszonyai revíziójának szükségessége kézenfekvő. Csehszlovákia erejét messze túlhaladó hadsereget tart, azért, mert a trianoni békeszerződés révén olyan területeket annektált, amelyeket igazság szerint Magyarországnak kellett volna meghagyni. Tulzott katonai költsége a végletekig terheli meg Csehszlovákia nemzetközi hitelét. Ugy Csehszlovákia, mint a többi szomszédállam tartós hasznot húzna Magyarországhoz való jóviszonyából és a területi módosításokból.

MEZŐGAZDASÁG

Érdemes-e pannonbükönnyet vetni kiskisgazdaságokban?

Irta: vitéz Fekete Imre.

Az utóbbi, szárazságra hajló esztendő igen sok gondot okoznak gazdátársainknak jószágállományuk takarmányozását illetően. Nagy a panasz mindenfelé, hogy nincsen takarmány. Nem tudják jószágukat megfelelő jó erőben tartani. Széna kevés terem, mert nincs eső. Abrakot pedig nagyon sok kiskisgazdaságban nem tudnak adni jószágaiknak, mivel a mostani nagy pénztelenség és gazdasági lerongyolódás arra készteti a gazdaosztályt, hogy terményeit eladja. Így saját magát és jószágait megfosztja még a szükséges erőtakarmánytól is. Pedig, ha

lement is a jószág ára, azért mégis csak nagy súlyt kell fektetnünk azok takarmányozására, mert jobb erőben levő jószágainkért mégis csak több pénzt kapunk.

A *Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara* egyik rádiós előadásában Szabó Lajos kamarai főtitkár ismertette a pannonbükönnyel előnyeit takarmányozás céljára. Ezen felbuzdulva, elhatároztam, hogy kísérletezni fogok vele. A kísérletet az 1931—32. évben végre is hajtottam. Az 1931. évben nálam és Rakonczai István gazdaságában termeltünk pannonbükönnyet. Nálam 1000 négyszögöl területen termett 3 nagy szekér széna, beszárítva. Rakonczai István gazdaságában pedig két kis holdon (1100 négyszögöllel számítva), termett 30—30 métermázsza, szintén beszárítva. Ezen felbuzdulva elhatároztuk, hogy most már nagyobb területen próbáljuk ki. Hozattunk 12 métermázsza pannonbükönnyel kísérletezés céljára. Azt szétosztottuk a mi körzetünkbe és Rostás Ernő hőmezővásárhelyi kiskisgazdának. Az eredmény szintén igen meglepő volt. Egy kis hold föld ismét adott 30 mázsza beszárított, elsőrendű szénát, ami kisholdanként négy igen nagy kocsi szénának felel meg. Szükséges azonban most már azt is tudni gazdátársaimnak, hogy milyen az ősszel vetett pannonbükönnyel táptétele? Erre vonatkozólag saját megfigyeléseim alapján megállapítottam, hogy igrás lovaim (abrak nélkül) abban az időszakban, mikor kizárólag csak pannonbükönnyel ettettem velök, megjavultak. De kísérletet tettem oly irányban is, hogy a fejős teheneknél milyen hatása lehet a tejhozamra. Az eredmény itt is meglepő volt. Ezt ugy tudtam elérni, hogy két hétig pannonbükönnyel ettettem teheneimet. Ekkor egyszeriben áttértem a csalamádé etetésére. Itt láttam aztán, milyen hatása van a pannonbükönnyel! A teheneim tejhozama majdnem felére csökkent utóbbi takarmányozásánál, ami magától értetődik, hiszen a pannonbükönnyben igen sok a fehérjetartalom s így igen tápdus takarmány.

Vetni ősszel kell, még pedig augusztustól november 1-ig gabonatávolságra. Támasznövénynek legjobban ajánlhatom a búzát. Rozssal, vagy őszi árpával azért nem tanácsos vetni, mert mikor a pannonbükönny levágási ideje eljön, a rozs és az árpa a kalászat már kihányta és így sokat veszít a takarmány értékéből. Vetőmagszükséglet egy kat. holdra: 60 kilogramm pannonbükönny, 50 kilogramm buza. Ebből egy mázsza pannonbükönny mag ára belekerült nekünk 40 pengőbe. Ősszel, ha korán vetjük és normális időjárás van, még legetethető. Különösen a sertések nagyon szeretik. Tavasszal, mikor már virágzásban van, ugy május 20-ika körül levágandó. Utána még lehet vetni csalamádét.

Az a kiskisgazda, aki nem sajnál egy-két holdat áldozni az ő földjének arányában, mondjuk minden 10 holdból egy holdat elvesz és azt beveti pannonbükönnyel ősszel, annál meg van oldva a takarmányozási kérdés. Ha drága is kisse a mag ára, de ezt nem kell sajnálni. Aztán hagyjunk belőle saját részünkre magnak is. Még vagyok róla győződve, aki a fenti tanácsom megfogadja, az a jövőben mindig fog termelni pannonbükönnyet!

A pannonbükönny legkiválóbban diszlik a jól előkészített vályogtalajon. Termelhető jöminőségű barna és fekete homokon is, de a gyenge minőségű sárga és szürke homokon egyáltalában nem termeszthető. Ez utóbbiaknak az őszi vetésű pillangós takarmánynövénye egyedül a szöszösbükönny. („Magya Róna”, Kecskemét.)

Akinek a gyomra fáj, bélműködése megrekedt, mája megnagyobbodott, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nyelve fehéres-sárga, annak naponta egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz rendbehozza az emésztést és jó közérzetet teremt. Kórházi bizonyítványok elismerik, hogy a Ferenc József víz biztos és kellemes hatása következtében állandó használatra rendkívül alkalmas. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Féltáru jeggyel és filléres vonatokkal lehet Budapestre jönni a Nemzetközi Baromfiállításra.

December 3-tól 8-ig rendezi a *Baromfiitenyésztők Országos Egyesülete Budapest* a IX. Nemzetközi Baromfiállítását, amelynek *Horthy Miklósné, Augusta és Anna királyi hercegnők* a fővendékei. A kiállítás hivatalos megnyitása december 4-én lesz ünnepélyes keretek között. A kiállítás megtekintését az eddiginél is jobban megkönnyítették a nehéz viszonyokra való tekintettel, mert *december 2-ától 9-ig féltáruon lehet a vidékről Budapestre és visszautazni és ezenkívül a MÁV elhatározta, hogy a nagyobb vidéki városokból filléres gyorsvonatokat indít a kiállítás tartama alatt Budapestre.*

Kedvező az őszi vetések állása.

A november hó 12-én közzétett hivatalos vetésjelentés szerint az őszi gazdasági munkálatok az igen kedvező időjárás mellett mindenütt serényen folynak. Az őszi vetések állása általában jónak mondható. A korai vetések a kedvező időjárás folytán, kevés kivétellel, szépen és egyenletesen keltek, egészségesek, erőteljesen fejlődnek, jól bokrosodnak és eléggé megerősödve mennek a télnek. A késői vetések most kelnek és szintén jól fejlődnek. Kovarkárok csak elvétve észlelhetők. A *takarománykészletek* a kitelettetéshez a legtöbb vármegyében kellő beosztással elegendők lesznek, sőt egyes megyékben helyenként némi felesleg is mutatkozik. Néhány megyében azonban, bár a jószág még mindig kijárhat a legelőre és tengeriszár is bőven van, a *takarománykészlet a legszigorubb takarékosság mellett sem lesz elegendő.* Egyes vidékeken a *sértés- és baromfibetegségek* nagyobb mértékben léptek fel.

A borfogyasztási adó új szabályozása.

A borfogyasztási adó csökkentésével összefüggésben olyan hírek láttak napvilágot, amelyek alkalmasak arra, hogy az adómérséklés felől megtevésszék az érdekelt gazdasági köröket. A helyes tényállás ebben a kérdésben a következő: A mérsékelt borfogyasztási adó 1933 január elsejével lép életbe, de a kiadandó rendeletben gondoskodás történik arról is, hogy *ez év október 1-től december 31-ig valamely fogyasztási területre behozott bormennyiségből azon mennyiség után, amely december 31-ig nem került elfogyasztásra, a már lefizetett borfogyasztási adó fele a lefizető javára betudassék.*

A gazdavédelmi rendelet fogyatékoságai.

A Felsőduánantuli Mezőgazdasági Kamara (Győr) őszi igazgatóválasztmányi gyűlése *Khuen-Hederváry Károly* gróf einöklété alatt foglalkozott a gazdaadósok védelmét szolgáló 6300/1932. M. E. kormányrendelet hiányosságaival. A kamarához máris beérkezett észrevételek alapján megállapítható, hogy túl sokféle tartozás van 17 cím alatt kivéve a kiméleti rendelet hatálya alól; nincsen kizárva a perelési lehetőség, vagyis tulajdonképp nincs hatályos és általános nyugalom teremtve a gazdák részére, az ügyvédi és bírósági költségek megengedett határa elviselhetetlenül magas; a kamatok és törlesztés fizetésénél nincs kellően figyelembe véve a gazdák mai rendkívül válságos helyzete, amikor termékeiket értékesíteni jóformán teljesen lehetetlen; azokra nézve, kikre a kedvezményeket a rendelet nem terjesztí ki, mert még eddig becsülettel eleget tettek kötelezettségeiknek, morális szempontból kárt okoz és szinte bünteti őket azzal, hogy mesterségesen csoportosítja az adóssokat és szinte elősegíti azt, hogy a még magukat eddig tartani tudók is belekerüljenek a súlyosabb helyzetbe, a váltóadósságokra nézve a kiméleti rendelet lézagos és nagyon súlyos a kihatása annak, hogy a kezesek perelhetőségét, azok részére költségek felszámítását és az eladósodásba való belesodródást lehetővé teszi; a most felállított egyéves átmeneti idő elejétől kezdve már haladéktalanul tárgyalás alá vevendő a végleges megoldás. A kérdés körül széleskörű vita indult meg.

Csütörtökön voltam nálad...

*Csütörtökön voltam nálad utolján,
S a lelkedbe láttam akkor kislány:
Kivolvastam álnok, hazug lelkedből:
Kivetted nevemet a szivedből.*

*De én azért nem busulok utánad,
Csókolhatja akárki a te szádát;
Fájdalmában az enyhíti szívemet:
Keservesen megsírsz még engemet.*

Irta: KIS SÁNDOR (Nagyaacsád).

Kedvezmény a Győr—Sopron, Ebfurt, Szeged és Csanádi vasutakon a Nagyatádi Szabó István-szoboravatás alkalmából. Nagyatádi Szabó István szoboravatás ünnepére a Győr—Sopron—Ebfurti vasút igazgatósága egy a győr—sopron—ebfurti vonalra, mint a szeged—csanádi vasut rt. összes vonalaira is engedélyezte a *66 százalékos vasuti díjkedvezményt.* A személyvonat III. osztályú utazók egy fél II. osztályú jeggyel oda és vissza, a gyorsvonat II. osztályú utazók egy egész személyvonati II. osztályú jeggyel ugyancsak oda és vissza utazhatnak. A többi kocsiosztályokon utazók a közvetlenül alacsonyabb kocsiosztály féljeggyével utazhatnak. A vonalakon a MÁV által kiadott és a Nagyatádi Szabó István emlékbizottság által láttamozott jegyek lesznek érvényesek.

Egy pestszentlőrincí fűszeres rémtette. A november hó 8-ára, keddre virradó éjszaka megdöbbentő esemény történt *Pestszentlőrincen*, az állami lakótelepen. A telep 158. számú barakkjában van *Dési Miklós* 45 éves kereskedő fűszerüzlete és lakása. Kedden reggel, mikor az inas megérkezett, szokás ellenére zárva találta az üzletet. Bekopogtatott a lakásba, de annak az ajtaja is zárva volt. Nem tudta mire vélni a dolgot, elment a gondnoki irodába, majd rendőrt hívott. A rendőr feltörette a lakás ajtaját és a *hálószobában az ágyban fekvő holtan találta Dési Miklóst és feleségét: revolvergolyó oltotta ki életüket, mindkettőjüknek a halántékán látszott a halálos seb.* Az asztalon bucsulevelet találtak, amelyben Dési Miklós megírta, hogy *anyagilag tönkrement, nem bírja tovább az életet.* A felesége nem tud arról, milyen terveket forgat a fejében. Nagyon szereti a feleségét. *magával viszi őt is a tulvilágra.* Ebből úgy rekonstruálják a történeteket, hogy Désiné az esti órákban lefeküdt és elaludt. Az ura ekkor megírta a bucsulevelet, majd revolvert vett elő és *közvetlen közelségtől agyonlőtte az alvó asszonyt. A rémtett után maga is lefeküdt az ágyba és golyót röpített a halántékába.*

A budaörsi sváb legények virággal és szalagjai díszített kalapja.

AZ UTOLSÓ CSOMÁD

R E G É N Y

33

IRTA: FÖLDES GÉZA

Kati hamar magához tért, s mint afféle kalandornő, azonnal fel is találta magát. Sokat nem gondolkozott. Most már megértette a Csomád ur viselkedését is és mentette, ami még menthető.

Ősszepakolt. Eközben a Csomád ur kasszájának alapos megdézsmálásáról sem feledkezett meg. Aztán a legközelebb induló vonattal úgy otthagya Csomádot, mintha soha hírét sem hallotta volna.

Csomád urtól mehetett, amerre akart. Senki sem üldözte. Csomád ur a „csendes családi tüzhelyének“ feldulásáról tudomást sem szerzett.

Hogy ezután mi történt vele, senkit sem érdekelt. Valahol talán újra felöltötte a szomorú „özvegyi fátvolt“ és élte világát tovább — vigán.

Teltek a napok, multak a hetek. Csomád ur soha meg sem kérdezte, hol van, hova lett, merre ment? Legfeljebb csak úgy emlékezett rája, mint valami rossz álmra.

Lelkében csak annyi maradt ebből a kalandból, hogy egyszer ő is álmódott a boldogságról, és akkor az öreg ember szívében is kivirult a tavasz... aztán rendre beletörődött az ősz lassu hervadásába.

Csak egy hely volt még, ahol a lelke mindig megtelt az édes reménységgel. Ez a hely a Ráki szobája. Őt, csak őt várta, leste mindennap és hitte, mint az igaz hívó az isteni csudát, hogy Ráki hazajő s nem hagyja el őt többé vénségében.

XIX.

A nagy találkozás.

Csomád László megtört. Már nem a régi hatalmas ur. Egyszerű csendes ember. Amolyan itt felejtett vándora az életnek. Nem emlegeti többé a családi hagyományokat. Hire-helye sincs lelkében a büszkeségnek. Csak a Balog János társaságában érzi jól magát. Ha vele lehet, még tréfára is fordul sokszor a beszéde.

Egyszer hire jött, hogy a hadvezetőség Jánost más szolgálatra szándékozik rendelni. Ez Csomád urat nagyon elszomorította.

— Ugy-e, édes fiam, nem hagysz el engemet? Ha te is elhagysz, nekem többé nincsen kiért éljek.

— Ugyan, hogy kérdezhet ilyent? En az ezidő szerint katona vagyok. Engem a szolgálat érdeke tart itt, s holnap, vagy amikor kívánják, ki tudja merre kell mennem.

— Nem úgy értettem.

— Hát hogy?

— Ugy, hogy maradj az enyém mindenkoron.

Azt én is jól tudom, hogy háboru van. Azt is jól tudom, hogy a fegyverfogható kéz felett a legfőbb földi hatalmasság rendelkezik. De ennek egyszer, elébb-utóbb vége lesz. Akkor . . . akkor légy az enyém.

— Köszönöm én ezt a jó szívének, de engem ott-hon család vár.

— Erről te nekem soha sem beszéltél.

— Nem kérdezett és én ezt teljesen a magán-ügyemnek tekintettem.

— Tehát van feleséged, gyermeked?

— Ugy van. Vár a feleségem és a fiam haza.

— Fiaid? Ó be boldog ember vagy! . . . De mégis . . . beszélj valamit róluk.

— Feleségem a fővárosban zenetanár. Én hegedümvész vagyok. A munkánk után szép jövedelmünk van, tisztességesen és jól megélünk. Fiam is elvégezte az iskolákat, jogász doktor és most ő is katona.

— Te, én alázattal kérlek . . .

— Parancsoljon.

(Vége következik.)

Nem az fáj . . .

*Nem az fáj, hogy szerettelek, imádtalak téged,
Hanem az, hogy mindent hittem és csatódtam benned.
Az én forró szerelmemnek guny, kacaj az ára,
Mással mentél esküvőre, ráborulsz most másra.*

*Kérdezd meg az ablak előtt álló vén akácot,
Mennyit hullt a könnyem érted, mikor más nem látott.
Most is fáj, sajog a szívem, a sok könny benn éget,
Csak az fáj, hogy mindent hittem és csatódtam benned.*

Irta: NÉMET LAJOS (Nagykanizsa).

Megkezdődött a Budapest-kecskeméti utzakasz építése.

Pest vármegye törvényhatósági bizottságának kiegészítése november hó 8-án ülést tartott. Az ülésen Preszly Elemér főispán bejelentette, hogy a kereskedelmi miniszter nagyobb összeget utal ki utépítésre és a főispán közbenjárt, hogy ebben a munkában Pestmegye is megfelelő mértékben részesüljön. A budapest-kecskeméti ut építése máris megkezdődött és miután eddig pestmegyei munkásokat nem igen alkalmaztak, a főispán eljárta, hogy a megyebeli földmunkásokat is foglalkoztassák, mert itt a legnagyobb a munkanélküliség. Közölte Preszly Elemér azt is, hogy a kormány a vízi társulatoknak nagyobb összeget utal ki és 30.000 munkanélküli földmunkás közül leg-örvidebb időn belül munkába állítanak a Tisza szabályozásával kapcsolatosan 10.000 földmunkást.

Huszonöt százalékos hadirokkant, földmivesskolát végzett, 4 gyermekes családapa, 16 éves mezőgazdasági gyakorlattal, magtárosi, gazdai, ellenőri vagy felügyelői alkalmazást keres 1933. évi január hó elsejére. Meghívásra saját költségén utazik. Cim: Kónyi Pál, Gyöng-Szabot.

Három darab hamis százpengőst találtak. A most bevonás alatt álló százpengős bankjegyekből, a rendőrség megállapítása szerint, az elmúlt napokban Budapesten 2, Debrecenben 1 darab hamisítvány került forgalomba, amelyeket a szakértők lefoglaltak. A szakértők szerint a hamisítványok fényképezeti eljárás segítségével, könyomdai uton készültek. A hamisítványokat közönséges fehér papíron gyártották és a vízjel teljesen hiányzik róluk. A valódi bankjegyek szinezését a pénzhamisítók átfestéssel pótolták. A vonalak, rajzok nem élesek, hanem helyenkint összefolyóznak. A királyi palota rajzának finom vonalai részben elmosódtak, részben hiányosak. A hamisítvány tapintása sima, míg a valódi, a mélynyomás folytán, érdes tapintású. A főkapitányság felhívja a közönséget, hogy aki ilyen hamis bankjegyet lát, azonnal jelentse a dolgot a legközelebbi rendőrőrszemnek.

Kaszával támadt a csendőrré, a csendőr agyonlötö, Szentmártonkúttán november hó 7-én, délután négy órakor, csendőrkarhatalommal, végrehajtó jelent meg Varga Sámuel 65 éves gazdánál, hogy a lefoglalt zálogtárgyakat eltranszferálják. Varga Sámuel a csendőröket kaszával megtámadta, amire a megtámadott csendőr kényszerrel volt fegyverét használni. A lövés halálos volt. Az esetet a csendőrség kiküldötte, a főszolgabíró és az adóhivatali főnök a helyszínen megvizsgálta s megállapították, hogy a hatósági közegek részéről semmiféle mulasztás nem történt, a csendőr jogos önvédelemből használta fegyverét. Varga Sámuel nős, négy gyermeke van, közülük kettő már házas, legényfia és elad. leánya azonban még otthon van. Háza és 12 magyar holdja van, amelyeknek évi adója 125 pengő 92 fillér. Erre adóhátraléka 1061 pengő, ami eléggé igazolja azt, hogy igen hosszú időn át a legmészebbmenő kiméletben volt része és hogy a kényszereszközök alkalmazása megokolt és már elhalaszthatatlan volt. Varga Sámuel különben szándékos emberölés miatt négy és fél évig ült börtönben.

Bucsányi Gyula dr., az ismert budapesti főorvos, a természetes életmód előharcosa, most jelentette meg a legújabb könyvét: „Az érlelmeszesedés természetes megelőzése, gyógyítása és kezelése” címmel. Az érlelmeszesedés, mint tudjuk, egészségünk lassu hanyatlását és korai halált jelent. Okai elsősorban természetellenes, okatlan életmódunk, melyhez járulnak még a mai nehéz életküzdelemmel járó gondok következményei. Egészségtelen és természetellenes életmódunkkal, táplálkozásunkkal nap nap után újabb és újabb bűnöket követünk el egészségünk ellen. Bucsányi főorvos ezen munkájában világos, egyszerű és mindenki számára könnyen érthető formában adja meg a helyes életmód és helyes táplálkozásra vonatkozó utasításait, melyek követése biztos mód arra, hogy ezen gyakori és uzszólván minden negyvenedik életév felé közeledő embert fenyegető veszélyes betegséget elkerüljük. A mű elterjedését nagyban elősegíti azon körülmény, hogy ára csak 1.50 pengő és mindenki számára könnyen hozzáférhető. Kiadója az ismert budapesti könyvkiadó Novák Rudolf és Társa cég. Kapható a „Vasárnap” könyvosztályában.

Igmándiból nem kell pohárszámra inni,
Negyed vagy fél pohár elég szokott lenni!

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

égitest **AT AT AT** orosz katona
(k=s)

(Beküldte Stier József Baranyaszentlőrincről.)

2. Szórejtvény.

Viktor Emánuel hogy van?

(Beküldte Jenei Sándor Soltról.)

3. Szórejtvény.

ciklon a ^{bal}**Balaton** fém
(ó=o)

(Beküldte Csipai Mihály Csongrádról.)

4. Pontrejtvény.

. á . a . z . v . m

(Beküldte I. Sándor Felsőmocsoládról.)

5. Szórejtvény.

a 2 A 2 ömbség

(Beküldte Boda István Törökszentmiklósról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával az 50-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 44-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Dülöüt.** 2. Szórejtvény: **Futórozsa.** 3. Szórejtvény: **Kanális.** 4. Szórejtvény: **Halhatatlan.** 5. Szórejtvény: **Pernahjader.** 6. Szórejtvény: **Korbács.**

Megejtették: Niklai István, Szemenyei János, Stier József, ifj. Löke József, ifj. Kún Mihály, Nemzeti Olvasókör (Karcag), Szaróky Imre, Baranyai József, Hannos Gusztáv, Szántó István, Salacz Gyula.

Jutalomkönyvet nyertek: **Szemenyei János (Orosháza)** és **Niklai István (Szaks).**

A 45-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a jövő héten közöljük.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Vasárnap, november hó 20-án. Állat- és kirakodóvásár: Szegvár. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Fegyvernek.

Hétfőn, november hó 21-én. Állat- és kirakodóvásár: Győr, Paks, Szécsény, Tarcal, Vámospéreg. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Bácsalmás, Csurgó, Felsőöreg, Kerta. — *Ló- és kirakodóvásár:* Kiskomárom. — *Kirakodóvásár:* Tatabánya.

Kedden, november hó 22-én. Állat- és kirakodóvásár. Mezőkomárom, Szentgál, Szécsény. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Felsőöreg.

Szerdán, november hó 23-án. Állat- és kirakodóvásár: Csapod, Mány, Mezőkomárom.

Csütörtökön, november hó 24-én. Állat- és kirakodóvásár: Adony, Bodrogkeresztur, Bodvaszilas Dég, Ujfehértó.

Pénteken, november hó 25-én. Állat- és kirakodóvásár: Egervár, Veszprém. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Csökölly, Felsőgesed, Igal, Vásárosmiske. — *Marha- és kirakodóvásár:* Nagyesákány.

Az érlelmeszesedés korai halált jelent!

Egy orvos beszél hozzád!

Most jelent meg!

Az érlelmeszesedés természetes megelőzése, gyógyítása és kezelése

IRTA: DR. BUCSÁNYI GYULA
egészségügyi tanácsos, főorvos.

Ára:

P 1.50

Vidékre való szállításnál a portót felszámítjuk.

A mű kiváló szerzője részletesen foglalkozik az érlelmeszesedés lényegével, az érlelmeszesedés okaival, az érlelmeszesedés tüneteivel, természetes gyógykezelésével, mit szabad és mit nem szabad enni és inni, stb., stb. Ez a nagyszerű kis könyv értékes tanácsaival részletes utasításokat ad korunk e veszélyes betegségének megelőzésére, elkerülésére és a már meglévő betegség gyógyítására.

Megrendelhető a **VASÁRNAP** könyvosztályában.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak 1932. évi november hó 14-én.)

GABONATŐZSDE

KÉSZÁRUPIAC

A készáruipiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetnie köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik Budapesten.

Buza: tiszai 76 kg-os 12.35—12.95, 77 kg-os 12.55—13.20, 78 kg-os 12.70—13.30, 79 kg-os 12.90—13.45, 80 kg-os 13.05—13.65, felsőtiszai 76 kg-os 11.90—12.15, 77 kg-os 12.05—12.30, 78 kg-os 12.20—12.45, 79 kg-os 12.35—12.60, 80 kg-os 12.50—12.70, járszági 76 kg-os 12.05—12.30, 77 kg-os 12.20—12.45, 78 kg-os 12.35—12.60, 79 kg-os 12.50—12.75, 80 kg-os 12.65—12.85, fejmegyei és dunántúli 76 kg-os 12—12.20, 77 kg-os 12.20—12.35, 78 kg-os 12.35—12.50, 79 kg-os 12.50—12.65, 80 kg-os 12.60—12.90, pestvidéki és bácskai 76 kg-os 11.90—12.05, 77 kg-os 12.05—12.20, 78 kg-os 12.20—12.35, 79 kg-os 12.35—12.50, 80 kg-os 12.50—12.30 pengő. Pestvidéki rozs 6.60—6.90, egyéb rozs 6.60—6.90, takarmányárpa, elsőrendű 9.90—10.10, takarmányárpa, másodrendű 9.75—9.90, felvidéki sörárpa 11.00—13.75, egyéb sörárpa 10.50—11.50, zab, elsőrendű 10.00—10.40, zab másodrendű 9.80—9.90, tengeri 6.60—6.70, korpá 7.00—7.15, 8-as liszt 10.25—10.50 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacra jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetnie. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetnie az árát.

Magyar buza, márciusra 13.02—12.93, májusra 13.35—13.30. Magyar rozs márciusra 8.03—7.98. Tengeri, májusra 8.30—8.17 júliusra 8.72—8.68 pengő métermázsánként.

A készáruipiac és határidőpiac gabonaárát boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi Rt. jelentése.) Lucernmag iránzata a múlt heti igen erős áremelkedés után némileg ellanyhult s a vételdek a megerősödött kínálatlalt szemben megéppant. Lóheremag ára tovább is csökkent, jelenleg a külföldön még alacsony árak mellett is csak csekély mennyiségek helyezhetők el. Az erdélyi kínálat állandóan erősödik, és miután a piacra kerülő igen tekintélyes mennyiségeknek csak egy töredéke talál vevőre, a lanyhaság fokozódik. Baltacim iránt is gyengébb az érdeklődés, az árak a múlt heteikkel szemben valamivel alacsonyabbak. Muharmag, tavaszi búkköny és különösen vörös külesből nagyobb mennyiségeket ajánlanak alacsony árak mellett. — A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersáruért 100 kilónként budapesti paritásában: Káposztarepce 25—25.75, köles, vörös 7.75—8, lucerna 120—130, lóhere 78—85, szöszös búkköny 18—20, muharmag 11—12, lenmag, kismézü 25.50—26, nagyszemű 27.50—28, napraforgó, fehér 17—18, tarka 12.90—13.10, kék mák 123—126 pengő.

Abraktakarmányárpa. Árpakorpa 8.75, borsóhéj 8.75, borsókorpá 8.75, buzakonkoly 8.50, konkolydara 9.50, lenmagpogácsa 17, napraforgópogácsa 14, repecpogácsa 10.50, rozskonkoly 8, rozskorpa 7.50, rozscsu 7, rozstakarmányliszt 10.50, szójabab-pogácsaliszt nagyban 23, szójabab-pogácsaliszt kicsinyben 26, tökmagpogácsa 18 pengő métermázsánként.

Burgonya. Árak kőspéznben, 100 kilónként, budapesti paritásában értendők és magyar, átlagminőségű, azonnal szállítandó árura vonatkoznak: Wohltmann 4.50—4.80, Krüger 4.40—4.60, Ella 4.50—4.75, nyári róza 9.50—10.25, ősz róza 6.75—7.75 pengő métermázsánként, valamennyi étkezési minőség.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 4.80—6, harmadrendű, csomagolásra 2.50—4.60, sarjuszéna 4.80—5.50, muharszéna 4.50—6, lucernaszéna 5.50—8, széna- és lucernakeverék 5.25, zabosbúkköny-széna 7.50, takarmányrépa 2, lucerna- és muharkeverék 5—5.50, alomszalma másodrendű 2.80—4 pengő métermázsánként, zsupszalma, 1 kéve 30—40 fillér.

Cirokszakál takarószalma átlagárban 10—12, belésszalma, átlagárban 5—7 pengő métermázsánként. — **Cirokmag** 4—4.50 pengő métermázsánként.

Borjувásár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 0.70—0.80, kivételesen 0.84, másodrend 0.60—0.68, harmadrendű 0.40—0.58 pengő kilogrammonként, élősúlyban.

Tenyészmarhák és jármosok. Előrendű belföldi jármosokör (tarka) 0.44—0.48, elsőrendű belföldi jármosokör (fehér) 0.44—0.48, másféléves üszök 0.40—0.45, másféléves tinók 0.35—0.40 pengő kilogrammonként, élősúlyban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal, kispogás ürök, páronként 100 kg, vagy azon felüli súlyban 40—45 fillér, prima hizott bárányok páronként 75—80 kg súly között 40—45 fillér kg-ként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Lóvásár. Csikó 50, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 250—320, (könnyű nyugati fajta) 180—320, alárendelt minőségű lovak 25—180, vágólovak 12—140 pengő darabonként.

Vágómarhavásár. Tehén közepes 42, gyengébb 30—36 fillér kilogrammonként.

Sertésvásár. Könnyű 68—82, közepes 82—94, gyengébb 108—110, keresztezett 86—97 fillér kilogrammonként, élősúlyban.

Gyapju. A hazai piacon a forgalom aránylag meglehetősen élénknek mondható, ha a már nagyon lepadt készleteket vesszük tekintetbe. Eltek körülbelül 50.000 kg középminőségű fésűsgyapju mult heti árakon. Szövetgyapjában nem volt számottevő forgalom. Árak: középminőségű fésűsgyapju 1.20—1.25, jobbminőségű szövetgyapju 1.30 pengő állomáson.

Nyersbőr. Marhabőr, minden súlyban, magyar 0.50—0.55, tarka 0.60—0.65, borjubőr, rövid lábbal 0.75—0.80 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 0.32, lefölözött tej 0.10, tejszín 1.80—2.20, tejfel 1.20—1.80 pengő literenként, centrifugált vaj, kicsinyben 2.80—3.20, szedett vaj, kicsinyben 2.40—2.80, tehénúró, kicsinyben 0.70—1, juhtúró, kicsinyben 2—2.80, juhsajt, kicsinyben 1.80—2.20, trappista sajt, kicsinyben 1.80—2.60, emmentáli sajt, kicsinyben 2.80—3.60 pengő kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: csirke 0.80—2, tyúk 1.80—2.80 pengő darabonként. Leölt baromfi: hizott lud és ruca 1.30—1.70, csirke 1.80—2.40, tyúk 1.50—1.80, hízott pulyka 1.40—1.80, libamáj 2—5 pengő kilogrammonként. Tojás darabja 8—12 fillér.

Vadpiac. Szarvascomb kilogrammja 1.60—2, őzcomb 2.80—3, vaddisznócomb 1.40—2.30, nyul bőrbén, darabja 2—3.50, fácán 2—4, fogoly 0.80—1.50 pengő.

Halpiac. Ponty, élő, kicsinyben, nagyság szerint 1—2, nagyban 0.70—1.60, ponty, jegelt, kicsinyben, nagyság szerint 0.80—1.40, nagyban 0.50—1.20, harsca, élő, kicsinyben, nagyság szerint 2.40—3.60, harsca jegelt, kicsinyben, nagyság szerint 1.60—3, nagyban 1.20—2.60 pengő kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: csövespaprika füzérenként 0.50—0.95, édesnemes paprika 0.75—1, félédes paprika 0.55—0.60, elsőrendű paprika 0.40—0.50, másodrendű paprika 0.30—0.35, harmadrendű paprika 0.25—0.30 P. — **Kalocsán:** Füzérpaprika 0.20—0.28, édesnemes paprika 0.85—1.10, rózsapaprika 0.40—0.48, másodrendű paprika 0.10—0.30, harmadrendű paprika 0.08—0.18 pengő kilogrammonként.

Zöldség. Sárgarépa 9—18, petrezselyem 12—20, zeller 24—40, kalarábé 16—20, karfiol 30—50, vöröshagyma 10—14, fokhagyma 40—80, cékla 12—20, fejeskáposzta 6—12, kelkáposzta 6—12, vöröskáposzta 12—20, fejjassalata 2—14, tormá 50—160, burgonya, ősz róza 12—14, nyári róza 14—18, kifli 18—28, champignon gomba 12—20, fekete retek 6—20, zöldborsó 14—30, tök, főző 12—24, paradicsom 28—40, vajbá 70—200, zöldborsó 80—140, zöldtengeri csövenként 5—8, sóska 36—60, paraj 44—80 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. Alma 0.24—1.80, bírsalma 0.36—0.70, körte 0.48—1.80, szilva 0.50—1.20, őszibarack 1.10—2.40, naspolya 0.70—1.60, szőlő 0.30—1.40, dió 1—1.50, gesztenye 0.38—1, mandula 0.60—0.80 pengő kilogrammonként.

Méz, pergetett 1.20—1.40 pengő kilogrammonként.

Papiac. Fenyőfában az áruhiány enyhült. Lombfenémekben változatlanul gyenge az üzletletnek, ennek ellenére kisebb üzletkötések napirenden vannak. Tűzfában erősödött a kínálat, mert a kereskedelem a fogyasztás csekély mértékére való tekintettel bevásárlásait kénytelen volt beszűkíteni. Az árak vagononként mintegy 10 pengővel csökkentek. Búkkhasb 280—290 pengő, cserhasb 235—240 pengő, gyertyánhasb 260—270 pengő, ákchasb 270—280 pengő, friss termelésű áru 235—240 pengő budapesti paritásában.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1932. évi november hó 14-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetnie, ha idegen pénzt vásárolunk. Egy pengőnél többre kerül egy darab: Angol font 18.90 (19.30); dollár 5.70½ (5.72½); hollandi forint 2.29 (2.30); német márká 1.35 (1.36); svájci frank 110 (117) pengő. — Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab: Csehkorona 16.91 (17.01); dinár 7.50 (7.80); francia frank 22.30 (22.50), lengyel zloty 63.95 (64.45); román leu 3.40 (3.44); olasz lira 29.90 (30.20) fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

„Baromfitömő-készülék”

8 éves multja és több ezer elismerő levele igazolja tökéletességét, mert egy perc alatt tömhet vele libát és a fulladás ki van zárva. Olcsó! Kérjen árjegyzéket.

Cim: KUGLER SÁNDOR, MAKÓ.